

Curling - taitoa ja älyä vaativa herrasmieslaji

Talviolympialaisten koukuttavien televisiointien välityksellä suomalaisille tutuksi tullut curling sopii pelinä ja harrastuksena sukupuoleen katsomatta kaikille ja kaikenikäisille. Luonteeltaan laji on sosiaalinen ja pelaajat kunnioittavat toisiaan. Perusperiaatteena on herrasmiesmäisyys, jossa vastustajan pelaamista ei häiritä. Jään puute rajoittaa harrastuksen leviämistä.

■ Mestari curling-jään-tekijä Aimo Viitakoski.

■ Teksti ja kuvat Reijo Häyrynen

Curling-joukkueeseen kuuluu 3-4 pelaajaa ja peli koostuu yleensä kahdeksasta, arvokisoissa kymmenestä erästä eli päästä. Jokaisessa päässä (erässä) kunkin joukkueen pelaaja heittää kaksi kiveä vuorollaan. Kaksi pelaajaa voi vaikuttaa kiven kulkuun harjaamalla jättä kiven linjalta. Yksi pelaaja voi vauhdittaa vastustajan kiven poistamista pesästä harjaamalla tee-linjan takana.

Pisteitä kustakin päästä joukkueille jaetaan sen mukaan, kuinka monta omaa kiveä on pään loputtua lähempänä pesän keskipistettä kuin vastustajan lähin kivi. Pisteitä saa ainoastaan kivistä, jotka ovat pesässä ja lähempänä keskipistettä kuin vastustajan lähin kivi.

Jäähallien normijää ei sovellu curlingiin

Curling on peli, joka vaatii taktiikkaa, jotta omia kiviä saadaan suojattua ja vastustajan kiviä pois keskiympyrästä. Pelissä menestyminen vaatii vakaata heittokättä, oikeaa voimaa heittoon sekä oikeaa harjaamista.

- Lajia voidaan harrastaa ja kilpailla jäähalleissa, mutta vaikka Suomessa on yli 200 jäähallia, niin suurin ongelma on tilojen puute, toteaa Curling Club Lahti ry:n yhteyshenkilö Jukka Toivonen.

Hänen mukaansa jäähallien jää on sopivaa jääkiekkoon ja taitoluisteluun, mut-

ta se ei sellaisenaan sovellu curlingin pelaamiseen.

Curling radan pituus on 44,50 metriä ja leveys 4,75 metriä, joten kiekkokaukaloon mahtuisi kolme pelirataa rinnakkain.

- Vaikka jääkiekko- ja taitoluisteluvuoroja olisi peruttu ja tilaa olisi myös meille niin jäälle curling-kivien kanssa ei voi noin vain mennä. Hallin jää vaatii oman käsittelyn, jotta pelaaminen taktisesti on mahdollista.

Lahdessa pelataan curlingissa kortteliliigaa ja pelipaikkana on Launeen jäähalli. Päijät-Hämeessä myös Vierumäellä on mahdollista pelata curlingia.

Me pelaamme kahdella joukkueella kaksoisarjassa ja käymme myös pelaamassa Lapin aluesarjaa. Nuo pelit ovat Ranualla ja Rovaniemellä, Jukka Toivonen kertoo.

Curlingjään tekeminen vaativaa

Pelivälineenä toimiva heittokivi saa olla korkeintaan 19,96 kiloa painava ja ympärysmitaltaan enimmiltään 91,44 senttiä. Kiven pohjassa on tasainen pohjarengas, mikä hiotaan, jotta pyörivä liike saadaan aikaan. Pyörivän liikkeen ansiosta myös kiven kulkurata on kaareva.

Kiven oikea kulkurata vaatii siis oikeanlaisen jään. Jään tekeminen kilpailuja varten viekin ratamestarilta aikaa useita päiviä.

- Jään tekemisessä on useita muuttujia ja ne johtuvat hallien olosuhteista. Hallien ilman lämpötila, jään lämpötila sekä il-

man suhteellinen kosteus vaikuttavat siihen, miten oikeaa jättä tehdään, kertoo useiden mestaruuskilpailuiden jääntekijä Aimo Viitasaari.

Viitasaari aloitti curlingjaiden tekemisen vuonna 2004 ja on sittemmin paneutunut jään tekemiseen varsin tarkasti. Hän on tehnyt kiinteää yhteistyötä muun muassa Markku Uuspaavalniemen kanssa.

Viitasaaren mukaan lähtökohtana on se, että jään on oltava suora. Kun jää on suoritettu, niin sitten lefkulla aletaan tehdä pisaramaisia peblejä jään pintaa.

- Veden lämpötilan on oltava 36 – 38 asteista, jotta saadaan oikeanlaisia peblejä. Sen jälkeen jää höylätään, jotta muodostuvat kaasut ja roskat saadaan pois. Ruiskutus ja höyläys on tehtävä useampaan kertaan, jotta jää saadaan liukkaaksi ja peblit oikean muotoisiksi.

Viimeisessä vaiheessa jään pinta leikataan 1,5 millin terällä tasaiseksi, jotta hio- tun kiven omaisuudet ja jään pinta kohtavat oikein,

Lajin laajemman kehittymisen suurimpina esteenä Viitasaari pitää harjoituspaikkojen niukkuutta.

- Suomessa on tällä hetkellä kokoaikaiset olosuhteet lajin harrastamiseen vain Helsingin Oulunkylässä olevassa Uuspaavalniemen hallissa. Muualla tehdään jää tarpeen mukaan, mutta niitäkin hetkiä on niukasti, toteaa Viitasaari lopuksi. ■